

Falu
kommun

Parkeringsnorm för Falukommun

Riktvärden för parkering på kvartersmark

Antagen av Kommunfullmäktige 2024-03-14 §38

Giltig från och med 2024-03-14

Innehåll

Inledning och syfte	3
Ansvarsfördelning	3
Tillämpning.....	3
Uppföljning och revidering.....	3
Zonindelning.....	3
Bostäder	5
Cykelparkering.....	5
Bilparkering.....	6
Parkeringstal bostäder	6
Arbetsplatser och besöksverksamhet.....	7
Cykelparkering.....	7
Bilparkering.....	7
Parkeringstal arbetsplatser och verksamheter	8
Skolverksamhet.....	9
Cykelparkering.....	9
Bilparkering.....	9
Parkeringstal	10
Parkering för personer med funktionsnedsättning.....	10
Laddplatser elfordon	11
Reduktion av parkeringstal.....	12
Bilpool och cykelåtgärder	12
Samnyttjande.....	12
Parkeringsköp.....	13

Inledning och syfte

Parkeringsnormen ska ge en vägledning för planering av parkering för bil och cykel på kvartermark i Falu kommun vid ny-, om- och tillbyggnad av bostäder och verksamheter samt vid ändrad användning. Parkeringsnormen ska hjälpa till att säkerställa att det finns rimlig mängd parkeringsplatser på kvartermark vid plan- och lovärenden enligt PBL. Parkeringsbehovet ska tillgodoses på ett hållbart sätt.

Ansvarsfördelning

Enligt plan- och bygglagen har fastighetsägaren ansvaret att ordna parkering för sin fastighet. Kommunen har ingen skyldighet att anordna parkering för andra fastighetsägare. Kommunen har däremot ett övergripande ansvar för parkeringsplaneringen och ska ange vilket parkeringsbehov fastighetsägaren/byggherren ska tillgodose. Detta dokument fungerar som stöd i bedömningen av parkeringsbehovet och vilka krav som ska ställas på fastighetsägaren/byggherren för att uppnå rimlig tillgång till parkering.

Tillämpning

Parkeringstalen antas av kommunfullmäktige. Parkeringstalen ska tillämpas vid detaljplaneläggning och bygglovsprövning. Vid bygglovspliktig ny-, om- och tillbyggnad samt ändrad användning av byggnader eller lokaler tillämpas endast parkeringsnormen om ändringen kan innebära ett ökat parkeringsbehov. Myndighetsnämnden för bygg- och miljöfrågor är beslutande instans vid prövning mot parkeringstalen vid bygglovsprövning. Fastighetsägare/byggherrar ska behandlas lika, därför ska likställighetsprincipen tillämpas.

Varje aktuellt projekt ska redovisa hur behovet av cykel- och bilparkering ska tillgodoses. Hänsyn ska tas till rådande parkeringssituation i aktuellt område, vilken typ av bostäder som ska byggas eller vad lokalen/lokaler ska användas till och vilken eller vilka kategorier av användare som ska nyttja lokalen/lokaler. Som grund ska parkeringstalen i detta dokument användas. För vissa lokaler där det varit svårt att generalisera behoven av parkeringsplatser i parkeringstal ska alltid en särskild utredning tas fram. Redovisningen ska godkännas av byggnadsnämnden i samband med bygglovsprövningen. I redovisningen avgörs också om reduktion av parkeringstal blir aktuellt, se kapitel Reduktion av parkeringstal.

Uppföljning och revidering

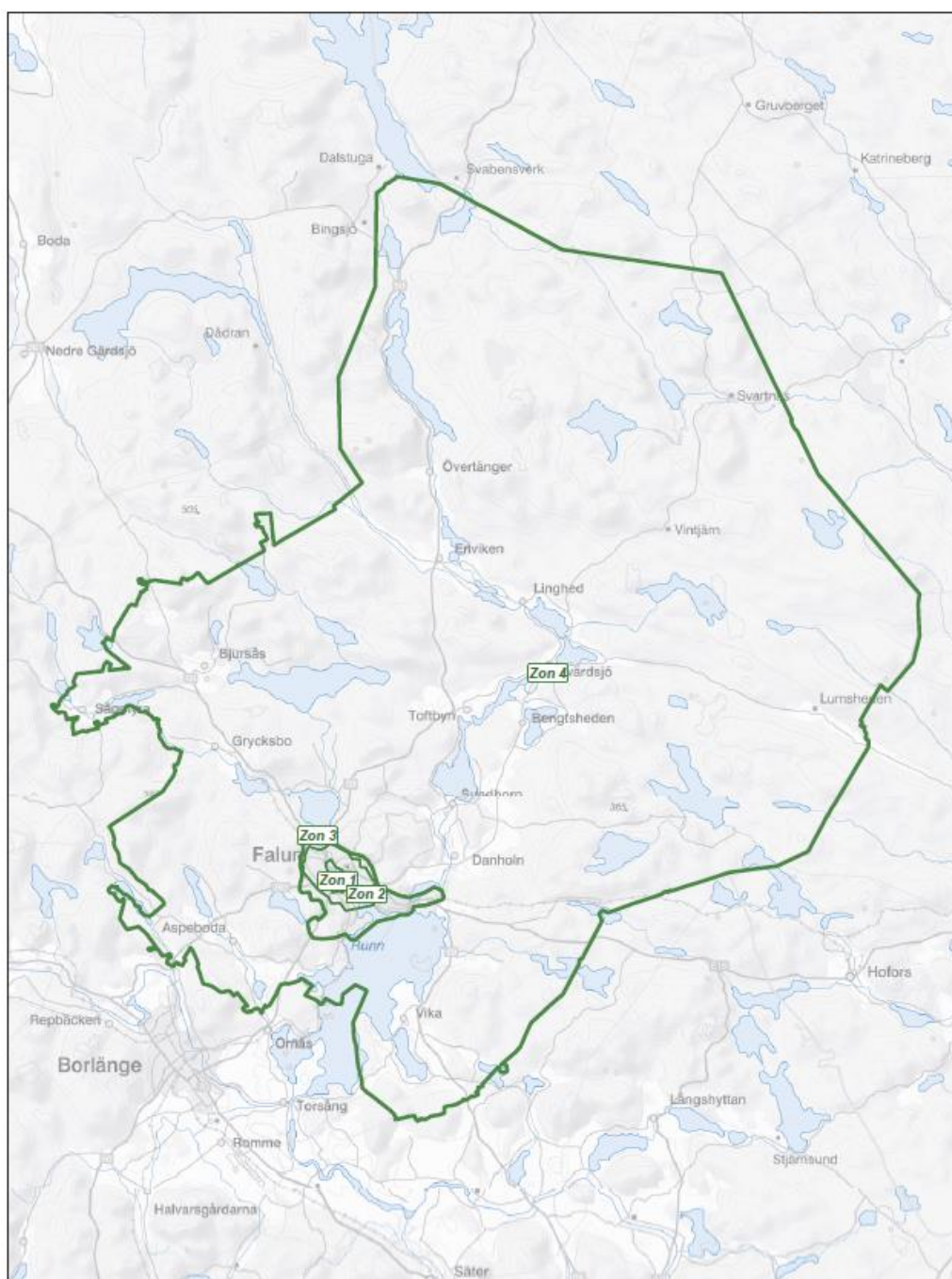
Dokumentet ska följas upp och utvärderas en gång per mandatperiod. Hela eller delar av dokumentet, exempelvis zonindelning och parkeringstal, revideras om det finns behov. En revidering kan även genomföras vid eventuella förändringar av förutsättningar exempelvis utbudet av kollektivtrafik som påverkar zonindelningen eller regelförändringar.

Zonindelning

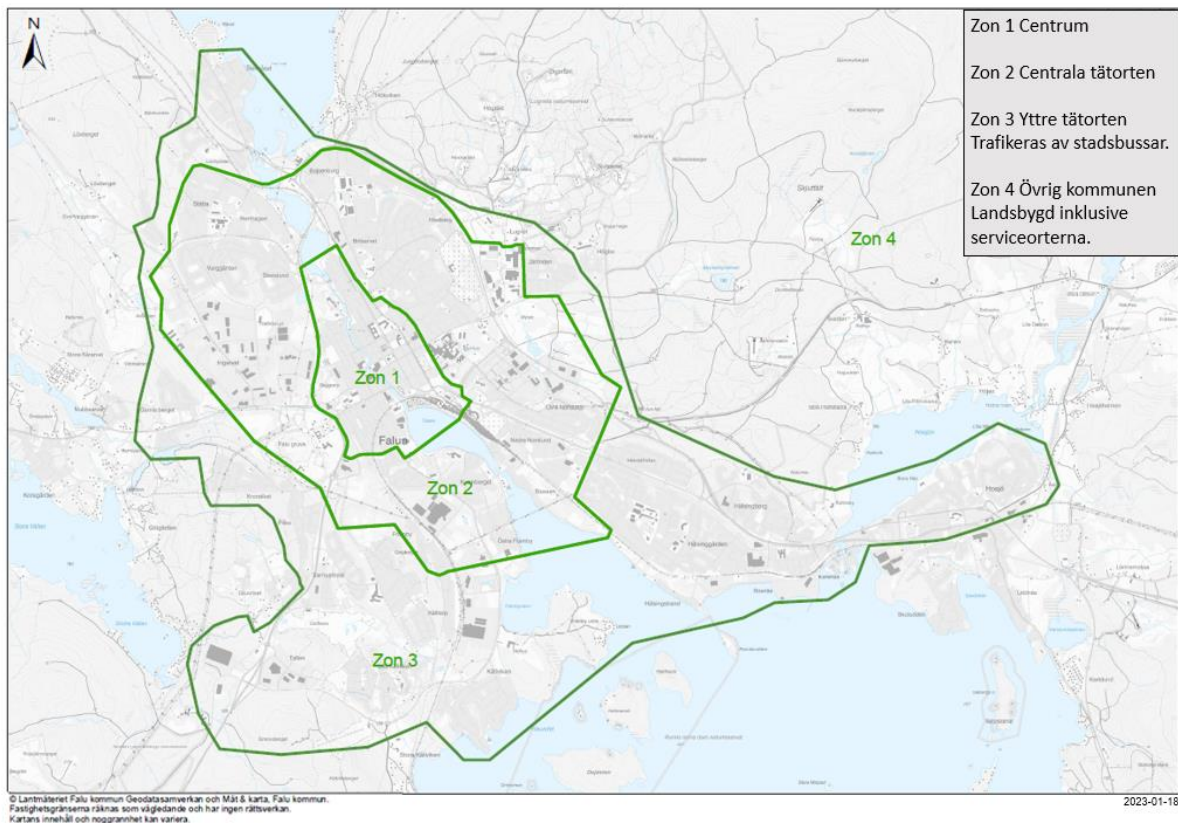
Behovet av att använda bil kan se olika ut om du bor mitt i centrum eller på landsbygden. Bor du i centrum och har större tillgång till kollektivtrafik samt möjlighet att gå och cykla kan i regel behovet av bil vara mindre.

Med hänsyn till de varierande förutsättningarna delas parkeringstalen in i fyra olika zoner. Zonindelningen gäller för både bil- och cykelparkering:

- Zon 1 – Falu Centrum
- Zon 2 – Centrala Falun
- Zon 3 – Yttre tätorten, trafikeras av stadsbussar
- Zon 4 – Övriga kommunen, landsbygd inklusive serviceorterna och mindre tätorter

Figur 1. Karta över zonindelningen för kommunens parkeringstal.

Figur 2. Karta över zonindelningen för parkeringstal i Falu tätort.

Bostäder

Cykelparkering

Dessa rekommendationer (frivilliga) gäller för cykelparkeringar vid flerbostadshus:

- Utformas och placeras så att de blir lättillgängliga, trygga och säkra både för boende och besökare.
- Placeras nära entréer både för boende och besökare.
- Ramlåsningsmöjlighet för både boende och besökare.
- Vädskydd för både boende och besökare.
- Plats för parkering av cykelkärror och lastcyklar.
Vägledning: En av de platser som enligt tabell 1 krävs per 1000 BTA föreslås fungera för parkering av cykelkärror och lastcyklar.
- Laddningsmöjlighet för elcyklar.
- Tillgång till cykelpump i närheten av cykelparkeringen.
- Automatisk dörröppnare till cykelförråd.

Bilparkering

Behovet av parkering varierar för olika typer av bostäder. Det finns därför särskilda parkeringstal för exempelvis flerbostadshus och studentboende. Parkeringstalet anger hur många parkeringsplatser som behövs per 1000 kvm BTA¹ bostäder. Utgångspunkten är att parkering ska anläggas inom den egna fastigheten och på kvartermark inom detaljplanlagda områden. Parkeringstalen varierar även i olika delar kommunen, se figur 1, karta med zonindelning. En reduktion är dock möjlig i zon 1 och 2, se vidare under rubriken Reduktion av parkeringstal. Vid önskemål om fler parkeringsplatser än vad parkeringstalen anger i zon 1 och 2 ska dessa i normalfallet anläggas under mark.

Parkeringstal bostäder

Parkeringstalen ska tolkas som minimala. I zon 1 och 2 ska ytterligare bilparkering vid nybyggnation i normalfall anläggas under mark. Det är möjligt att få reduktion av parkeringstalen i zon 1 och 2, se kapitel Reduktion av parkeringstal.

Tabell 1. Parkeringstal för cykel och bil vid bostäder.

BOSTÄDER	Cykelparkering inkl. besök per 1000 BTA	Bilparkering inkl. besök per 1000 kvm BTA
Flerbostadshus		
Zon 1	30	7*
Zon 2	30	8*
Zon 3	30	8
Zon 4	30	9
Studentboende/ smälägenhet <35 kvm	45	4,5
En- och tvåbostadshus	-	-

**Önskas ytterligare bilparkering anläggas vid nybyggnation i zon 1 och 2 ska det i normalfallet ske under mark. Reduktion av parkeringstalen är också möjlig i zon 1 och 2, se kapitel Reduktion av parkeringstal.*

¹ BTA (bruttototalarea) är summan av alla våningsplanens area som begränsas av de omslutande byggnadsdelarnas utsida. Källa: Boverkets hemsida [Centrala begrepp i exempelsamlingen - Boverket](#)

Arbetsplatser och besöksverksamhet

Cykelparkering

Dessa rekommendationer (frivilliga) gäller för cykelparkeringar vid arbetsplatser och besöksverksamhet:

- Utformas och placeras så att de blir lättillgängliga, trygga och säkra både för anställda och besökare.
- Placeras nära entréer både för anställda och besökare.
- Ramlåsningsmöjlighet för både anställda och besökare.
- Väderskydd för både anställda och besökare.
- Plats för parkering av cykelkärror och lastcyklar.
Vägledning: En av de platser som enligt tabell 2 krävs per 1000 BTA föreslås fungera för parkering av cykelkärror och lastcyklar.
- Laddningsmöjlighet för elcyklar.
- Tillgång till cykelpump i närheten av cykelparkeringen.
- Automatisk dörröppnare till cykelförråd.

Bilparkering

Precis som för bostäder varierar behovet av parkering för olika typer av verksamheter. Det finns därför särskilda parkeringstal för ex. kontor, handel och industri. Parkeringstalen varierar även i olika delar av kommunen, se figur 1, karta med zonindelning. Parkeringstalet anger hur många parkeringsplatser som behövs per 1000 kvm BTA verksamheter och baseras på tal för anställda och besökare. Parkering ska normalt sett anläggas inom den egna fastigheten och inom kvartersmark i detaljplanerade områden.

Parkeringstal arbetsplatser och verksamheter

Parkeringstalen ska tolkas som minimala.

Tabell 2. Parkeringstal för cykel och bil vid arbetsplatser och besöksverksamhet.

ARBETSPLATSER OCH BESÖKSVERKSAMHET	Cykelparkering anställda och besökande per 1000 kvm BTA	Bilparkering anställda per 1000 kvm BTA	Bilparkering besökande per 1000 kvm BTA
Kontor Personaltät verksamhet med liten eller ingen varuhantering. Färre personal i butik.			
Zon 1	20	6	0
Zon 2	20	9	1
Zon 3	20	12	2
Zon 4	15	15	2
Industri Produktion, lagring, varuhantering, partihandling, lager, tekniska anläggningar och laboratorier	10	10	1
² Sällanköpsvaror Kläder, skor, accessoarer, tyger, möbler, järn- och byggvaror, elektronik, färg och tapeter, foto, sport, musik, leksaker			
Zon 1	20	2	0
Zon 2	20	2	10
Zon 3	15	4	15
Zon 4	15	4	15
Ovriga verksamheter	U*	U*	U*

*Särskild utredning krävs med hänsyn till lokalisering.

För övriga verksamheter ska en särskild parkeringsutredning tas fram där parkeringsbehovet ska framgå samt nödvändigt underlag för bedömning av behovet. Detta görs av fastighetsägare/byggaktör.

² Begrepp och definition från Lokaliseringsstrategi för handel i Falu kommun, 2022-04-07

Övriga verksamheter som kräver särskild parkeringsutredning:

- Dagligvaruhandel³
- Externa handelsområden⁴ ⁵
- Hotell
- Restaurang
- Vårdcentral
- Äldreboende/⁶LSS-boende
- Idrotts- och träningsanläggning
- Annan verksamhet

Skolverksamhet

Cykelparkering

Dessa rekommendationer (frivilliga) gäller för cykelparkeringar vid skolor och förskolor:

- Utformas och placeras så att de blir lättillgängliga, trygga och säkra.
- Placeras nära entréer.
- Ramlåsningsmöjlighet.
- Väderskyddade platser.
- Plats för parkering av cykelkärror och lastcyklar.
Vägledning: En av de platser som enligt tabell 3 krävs per 1000 BTA föreslås fungera för parkering av cykelkärror och lastcyklar.
- Laddningsmöjlighet för elcyklar.
- Tillgång till cykelpump i närheten av cykelparkeringen.
- Automatisk dörröppnare till cykelförråd.

Bilparkering

Parkering och ytor för hämtning och lämning ska ordnas på kvartersmark inom fastigheten. Förutom parkering för anställda och besöksparkering för föräldrar som ska följa barnen till skolan kan det vid grundskolor även vara lämpligt att ordna platser där föräldrar kan stanna till för att släppa av sina barn och sedan låta dem gå den sista biten på egen hand. Dessa platser ingår i parkeringstalen för besökande/hämta-lämna.

Det ska finnas en trafiksäker väg mellan hämta- och lämnplatsen och skolans entré, så att barnen kan gå till och från platsen utan sällskap av förälder. Platserna för hämtning och

³ Livsmedel, hygienartiklar, tidningar, kioskar, blommar, systembolag och apotek, Begrepp och definition från Lokaliseringsstrategi för handel i Falu kommun, 2022-04-07

⁴ ”All handel som ligger i ett biltrafikorienterat läge, utanför bostadsområden och stadscentrum.” Lokalisering av extern handel, Trivector, 2007:8

⁵ ”Handel belägen utanför områden där människor bor och verkar, med syfte att hämta sina kunder från ett stort geografiskt omland.” Dags att handla nu Detaljhandeln och en hållbar samhällsutveckling, Boverket, 2004 [dags_att_handla_nu.pdf \(boverket.se\)](#)

⁶ Boendeformer med särskild service enligt LSS (Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade) finns i form av gruppboende, serviceboende och särskilt anpassad bostad. [Startsidan - Boverket](#)

lämning ska placeras med tillräckligt stort avstånd från gång- och cykelvägar till skolan/förskolan samt barn och elevers vistelseytor. Backande fordon nära skolorna bör undvikas.

En särskild utredning krävs för gymnasieskolor eftersom verksamheten på gymnasieskolor ser olika ut beroende av vilka utbildningar som erbjuds. Detta påverkar skolans behov av ytor och ett parkeringstal baserat på BTA blir därför missvisande.

Parkeringstal

Parkeringstalen ska tolkas som minimala. I vissa fall kan en särskild utredning vara ett komplement till parkeringstalen nedan. Detta gäller till exempel om skjutsandet med bil kan antas vara lägre än vad parkeringstalen ger utrymme för.

Tabell 3. Parkeringstal för cykel och bil för skolverksamhet.

SKOLVERKSAMHET	Cykelparkering anställda per 1000 kvm BTA	Cykelparkering elev per 1000 kvm BTA	Bilparkering anställda per 1000 kvm BTA	Bilparkering besökande/hämtlämna per 1000 kvm BTA
Förskola				
Zon 1	8	17	3	3
Zon 2	8	17	5	4
Zon 3	8	9	8	5
Zon 4	6	9	10	7
Grundskola				
Zon 1	5	35	2	2
Zon 2	5	35	3	3
Zon 3	5	30	5	4
Zon 4	4	20	7	6
Gymnasieskola				
Zon 1	U*	U*	U*	U*
Zon 2	U*	U*	U*	U*
Zon 3	U*	U*	U*	U*
Zon 4	U*	U*	U*	U*

Parkering för personer med funktionsnedsättning

Tillgång till parkeringsplatser anpassade för personer med funktionsnedsättning säkerställs och redovisas under planläggning/bygglov. Parkeringarna ska vara fem meter breda om inte intilliggande yta kan användas⁷ och vara tydligt skyltade. Såväl parkeringar som gångvägar ska vara tillgänglighetsanpassade. Enligt Boverkets byggregler och föreskrifter ska minst en (1) parkeringsplats för funktionsnedsatta anordnas inom 25 m gångavstånd

⁷ BBR 3:122 [Tillgänglighet på tomter - PBL kunskapsbanken - Boverket](#)

från en tillgänglig och användbar entré till offentliga lokaler, arbetsplatser och bostadshus. I Falu kommun gäller att parkeringsplatserna för funktionsnedsatta i största möjliga mån ska erbjudas inom 10 m från entré, enligt kommunens parkeringsstrategi.

Vid beräkning av antal platser som behövs för personer med funktionsnedsättning, ska rekommendationer i internationell standard ISO 21542 följas, se tabell 7.

Tabell 4. Antal parkeringsplatser för besökare med funktionsnedsättning.

Parkeringsanläggning med upp till	Reserverade platser för personer med funktionsnedsättning
10 platser	1
50 platser	2
100 platser	4
200 platser	6

Vid fler än 200 platser ska 6+1 plats anordnas för varje tillkommande 100 platser. Källa: Internationell standard ISO 21542

I speciella sammanhang som vid sjukhus, köpcentra och rekreationsområde ska behovet av fler platser övervägas. Antal parkeringsplatser för personer med funktionsnedsättning påverkas inte av reduktioner.

Laddplatser elfordon

Laddningsmöjligheter för elfordon ska ordnas i enlighet med Plan- och byggförordningen (2011:338) 3 kap. 20b, 20c och 22 §§. Efterfrågan på laddningsmöjligheter av elfordon ökar och ett nytt egenskapskrav finns i PBL från 15 maj 2020. Kraven på laddinfrastruktur i samband med uppförande av byggnader innebär i korthet:

- Nya bostadshus med fler än 10 parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha ledningsinfrastruktur (förberedelse med tomrör eller liknande) till alla parkeringsplatser.
- Byggnader som inte är bostadshus och som har fler än 10 parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha ledningsinfrastruktur till 20 % av parkeringsplatserna och minst en laddningspunkt för elfordon.
- För uppvärmda byggnader eller byggnader avsedda för totalförsvaret ställs inga krav.

Reduktion av parkeringstal

Bilpool och cykelåtgärder

Det är möjligt att få en reduktion av parkeringstalen för bil i zon 1 och 2 för bostäder i Falu tätort om fastighetsägaren erbjuder bilpool samt genomför insatser för ökad kvalitet på cykelparkeringar. Åtgärderna nedan kan ge en reduktion med ca 20 procent på parkeringstalen för bilar. Parkeringsplatser för personer med funktionsnedsättning och för besökande omfattas inte reduceringen. Reducering av parkeringstal regleras i avtal mellan fastighetsägaren och kommunen i samband med bygglovsansökan.

Cykelparkeringar

Skallkrav:

- Utformas och placeras så att de blir lättillgängliga, trygga och säkra både för boende och besökare.
- Placeras nära entréer både för boende och besökare.
- Ramlåsningsmöjlighet för både boende och besökare.
- Väderskydd för både boende och besökare.
- Utrymme för parkering av cykelkärror och lastcyklar.
Vägledning: En av de platser som enligt tabell 1 krävs per 1000 BTA ska fungera för parkering av cykelkärror och lastcyklar.
- Rum för förvaring av cyklar.
- Laddningsmöjlighet för elcyklar.
- Tillgång till cykelpump i närheten av cykelparkeringen.
- Automatisk dörröppnare till cykelförråd.

Bilpool

Skallkrav:

- Cirka 50 hushåll per bilpoolsbil.
- Ska erbjudas de boende i minst sex år.

Samnyttjande

Olika verksamhetstyper

Samnyttjande är en möjlighet när det finns flera olika verksamhetstyper som kan använda samma parkeringsplatser under olika tider på dygnet. Det kräver att platserna är öppna för flera olika nyttjare, under förutsättning att de har parkeringstillstånd. Det innebär att möjligheterna och förutsättningarna kan variera beroende på område och de funktioner som ska samnyttja parkeringsplatserna. Frågan behöver därför prövas från fall till fall och fastighetsägaren behöver redovisa hur man klarar utrymmet för parkering i parkeringsutredningen.

Utgångspunkten är att man beräknar hur många bilplatser som ska anläggas per verksamhet utifrån angivna parkeringstal i detta dokument. När parkeringstalen är

beräknade görs en bedömning av förväntad beläggningsgrad på parkeringsplatsen. Tabell 5 nedan ger en vägledning vid bedömning av beläggningsgraden.

Tabell 5. Vägledning vid bedömning av beläggningsgrad. Olika parkeringsanvändares behov av beläggning.

Behov av beläggning i procent				
Kategori	Vardag dagtid 9–17	Vardag natt 17–9	Fredag 16–19	Lördag 10–14
Bostäder				
Boende	80	80–100	80	60–80
Besökande	30	50	70	60–80
Kontor	60–80	20	20	10
Sällanköpsvaror	40	0	80–90	90
Skolor	90	0	10	5

I tabell 6 nedan visas ett exempel på beräkning av parkeringstal för samnyttjande. Vi har antagit att en fastighetsägare ska bygga både bostäder och kontor på en fastighet. Enligt parkeringstalen i detta dokument krävs 30 bilplatser för bostäder och 50 för kontoret, totalt 80 bilplatser. Beräkningen ger svar på vilket tillfälle behovet av parkering är som störst, i exemplet vardagar kl. 9-17. Det tillfället blir dimensionerande och talar om att fastighetsägaren får bygga 64 bilplatser i stället för 80. Detta motsvarar en reducering av parkeringstalet med 20 procent.

Tabell 6. Exempel på beräkning av dimensionerande tidpunkt för samnyttjande.

Tidpunkt	Bilplatsbehov bostäder	Bilplatsbehov kontor	Sammanlagt bilplatsbehov
Vardag 9–17	$30 \cdot 80 \% = 24$	$50 \cdot 80 \% = 40$	64 bilplatser
Vardag natt 17–9	$30 \cdot 100 \% = 30$	$50 \cdot 20 \% = 10$	40 bilplatser
Fredag 16–19	$30 \cdot 80 \% = 24$	$50 \cdot 20 \% = 10$	34 bilplatser
Lördag 10–14	$30 \cdot 80 \% = 24$	$50 \cdot 10 \% = 5$	29 bilplatser

Parkeringsköp

Fastighetsägare ges med parkeringsköp möjlighet att genom avtal med kommunen ordna parkering på annan plats än på den egna fastigheten. Förutom parkeringsköpsavgiften får kommunen intäkter via hyresavgifter för platserna som omfattas av parkeringsköpet. Parkeringsköp medför att flera olika aktörer kan köpa tillgång till parkering inom samma kommunala anläggning, vilket i sin tur ger förutsättningar för samnyttjande och de fördelar det innebär. Parkeringsköp kan övervägas om det är ett acceptabelt avstånd mellan fastigheten och bilparkeringsanläggningen. I Falun ska 500 m, verkligt gångavstånd, från bostad och 750 m från arbetsplats till bilparkeringsplats vara ett acceptabelt avstånd. Det finns i dagsläget (2023) inga tillgängliga bilparkeringsanläggningar där kommunen kan erbjuda parkeringsköp, i Falu tätort.